

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Lendavska ulica št. 61.

OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1-50

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja 2 kponi.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Vogrski i slovenski pravopis.

Vsaka številka prinesé tiste litere, štere so različne v slovenskom i v vogrskom pravopisu. Tisti, ki ne vejo dobro po slovenski četi, si lahko s toga poglédnejo i potem do ležej prečteli naše novine.

Po vogrskom se piše:	Po slovenskom se piše:	Po vogrskom se piše:	Po slovenskom se piše:
C, CZ	C	SZ	S
CS	Č	S	Š
gy	dj	ty	tj
ly	lj	Z	Z
ny	nj	ZS	Ž

Vesélo Alelujo!

Pomlád je tú. Z velikov močjov ide nárava, zemlja, k novomi življenji. Z velikov močjov žené okraj zimo, štera jo tláčila, ka je nej mogla delati, ka je nej mogla posvedočiti svojo dobro voljo do réda in dela.

A zdaj je zmájala. Na delo zové vse dobre in poštene ljudij in obeča jim za to dober trošek. Lúdstvo zové vó z rámov na polje, logé, nudi njim cejli svoj kras i bogástvo.

Mi Prekmurški Slovenci z letošnyov velikov močjov svetújmo drugo veliko noč,

odkar smo postáli slobodni državljani slobodne majke Jugoslávije. Šteri izmed nás má oči na pravom mesti, ki istino vidi, more posvedočiti, ka so se naše prilike od lanske velike noči dosta zбоgšale. In šteri je poštenoga srca, more túdi posvedočiti, ka smo mi sami zaista malo kcuju pomagali, ka se prilike bogšajo. Po velki večini smo samo kcuju glédali na one, šteri so iz proste vole naprej stopili, vóspoznali novi stáliš Prekmurcov in začnoli zistinskim i hasnovitnim delom za Prekmurje.

Preveč dosta pa je mednami onih, šteri nemajo istinskih naših slovenskih interesov pred očmi, pa cejli čas delajo proti nam. proti Jugosláviji. In ti ljudjé so vsikdár meli en cil, ka so nás samo norili, trosili so nam blato na oči, ka ne bi vidli práve istine, samo ka bi njim vórvali.

Šteri od nás je nej móo kvára zavojj toga, ár je nej dao právi cajt peneze dojštémat? Ništérni Prekmurški ljudjé so hodili okoli nás in nam gučali, ka naj ne dámo peneze dojštémat! ár nedo taki penezi nika valáli. Vórvali smo njim, ár so nam obečali, ka Madžári nazáj v Prekmurje pridejo. A Madžári so nej prišli in túdi nkdár nedo prišli, peneze smo meli „čiste“ odati smo jih mogli in pri tom dosta zgúbili.

Bila je volitev poslancov (választás). Jugoslávija nam je dála slobodo, ka si slobodno odeberémo svoje követe, šteri so naši rojáki in naše prilike najbogše poznajo. A prišli so naši neprijátelji, Prekmurci ništérni. šteri pa se našim zdašnjim oblástom vsikdár notri ližejo in gučali so nam, ka ne smejmo odebrati követov, ár Prekmurje pride nazáj k Madžárom. Vervali smo njim, nej smo šli votum dávat in dnes nemamo svojega követa, šteri bi lejko naše nevole s haskom naprej prineso.

Dosta smo túdi sami krivi, či je tak dozday bilo. Trbelo bi nam samim malo misliti, trbelo bi nam samim s svojimi očmi glédati, ka bi lejko vidli istino. Naši bratje šteri so prek Móre zdaj k nam prišli, so nam od začétká istino vópovedali, pokazali so nam cile, šteri so za nás hasek. A njim smo nej vórvali.

Z velikov nočjov svetimo svétek, ka je Kristuš od mrtvih gor stano. Prineso je svojim apoštolom novo silo, ka so s haskom odprli pogánom oči in jih pelali k novomi življenji.

Naj bi letošnja velika noč bila túdi za nás gorstanenje, ka bi ednok žé spoznali naš stáliš. Naj bi se pozdignola naša sreca za našo držávo Jugoslávijo, štera za vse

LISTEK.

Pesem od Orla.

I.

Visiko gor na eden breg se potégnola vipera kača, i tam vkolbár za súkana pod eden kamen se léгла. Otéc je glédala pod bregom videče morje.

Sunce je lipo sijalo z lepe sive nébe, brgovje so si proti nebésa topločo odúhávali, tam od spodi je pa gibajoče morje zbrgá vó stojéče kaménje lizalo . . .

Med bregámi se je vednon potočeki vretinska voda páščila proti morji, kak je zbrgov tekla, po kaménji se je sem-tá lúčala i od toga so se bele pene na pravile, štere so se tak bliskale kak jezero, jezér zvezd, tam visiko gor na nébi.

Ednok rávno tam gdé je vipera kača ležála, je eden Orlov prestreljenimi prsami dol spadno.

Skrátkim bréčanjem je spadno dol na zemlo, gdé se je ešče bole vkúper spotro . . .

Vipera se je malo zoságala na to lármo in z velikim paznjem se od kamla vó potégnola, Vidla je, ka té velki ftič de samo že pár minutov žive . . . Ranjenomi ftiči se potégnola in vüja njemi je právla:

No, merjés?

Tak je merjés — odgovor dá Orlov, žmetnim zdúhávanjem. — Trnok lipo sam živo . . . Poznam blagoslovenjé . . . Batrívem s m bio . . . Vido sam nebésa . . . Ti nkdár neboš vidla tak blúzík . . . Tak je ti sirota kača!

Ka práviš? Ka so té nebésa? —

Velika pústina, gdé nega nika . . .

Kak bi se mogla tá gor potégnoti? Eti trnok dobro je meni, či ščém topločo meli, tak se vó na sunce léžem, ži pa ladno, tak pa se pod kamen potégnem! Od govori kača slobodnoma ftiči, i se smeje na to. Vetákšem mišljenji, leteti v zrák, ali se vlejtí po zémli, konec je eden življenji: se vzemlo pride, se práj bode . . .

Batrívem Orlov si svojo slednjo moč vkúper poberé, gor stáne i okolik gléda. Med kaménjem se kaplice svetijo i kaménje je mokro pesnivo, zrák je teški med tem kaménjem . . . Vó, vó od-tée na čisti zrák, gdé je žitek blájženi . . . Orlov svojo slednjo moč vkúper poberé ia peroti ráznok razpústi, Velikov boleznostjov kriči, oh či bi samo ošče ednok mogo gor vnebésa se zdignoti . . . Neprijátela bi k-rani súšno i méjo krv njemi kóštati dao . . . Oh blájženi zrák . . . Nebésa . . .

Kača se na to tak mislila: tak se vidi, vnebésaj ednok blájženi žitek more biti, da tak trnek se vsledajoj minuti zanjé stara . . . Ia právi

sloboščinskoma ftiči, raspresti peroti mogoče ka do te gor držale, na štero vtvojem žitki te sledaje minute ešče blagoslovlene bodo . . .

Orlov proba, razprstu peroti z globočnem zdihávanjem se stoga visikoga bregá vglobočino pústi — peroti so ga nej držale, spadno je po kaménji se kobáco dol, štero njemi je peroti se spotrlo in perje skrvánilo . . .

Med bregámi tekoči potok je ga na prsi stisno in krv sperja doj zépro, pa vlepe bele pene ob-leko štero ga je vmorje odneslo.

Zibajoče morje ga je navóke požrlo, nej je bilo več viditi njegovo telo . . .

II.

Kača je ešče dugo na tom visikoma bregi ostánola z etakšém mišljenjem, vto veliko globočino glédala, gdé je te slobodni ftič svoj žitek na vóke zgúbo. Ka je vido te Orlov vtoj velikoj globočini i vu toj velikoj pústini; štero je za nebésa držo? Kak je mogoče, ka na smrtnoj minuti stojéči, kak on se li gor vnebésa trucaó? Ka jeste, ka vidijo tam? No to bi jas se znála či bi samo ednok se vzrák mogla zdignoti.

To mišljenje je včinila, vkolbár se je zesúkala, vzrák se je vrgla, pa kak voski sivi pantlik se vsunci svetila.

Šte se nato narode, ka so po zémli vlejtí more, tisti nemre leteti . . . Stoga se spozábila,

ljudstvo skrb má in tistim, šteri so z njov, dosta dobroga dáva. S to željov in cilom kričim vsém, šteri so poštene in dobre vole:

Vesélo Alelujo!

Razglás.

Ešče v preminočem leti je šla ogromna množina Prekmurcov iskat zaslúžke prek demokracijske linije na Ogrsko. Ti so doživeli bridko nazočaranje; či rávno so si bili izgovrili v zrnji, je madžarska vláda dovolila samo do polovice izplačila in natura, drugo polovico so pa veleposestva odplačala po uradno določeni maksimalni ceni, n. pr. za pšenico pět madžarskih kron. Žé na ta način so delavci bili húdo znořjeni, ne glede na to, kak so jih izkoristili njihovi delovodje (gazde, palirji). Da se na eni stráni prepereči izkoriščanje prekmurskih poljskih delavcov in da se na drugi stráni omogoči za poslenje in za pošteni zaslúžek, je odredilo poverjeništvó za socijálno skrbstvo glásom sklepa deželne vláde za Slovenijo z dne 9. februárja 1921. šte. 1302 nastopno:

1. Podrejenim političnim oblastvom je do preklica prepovedano izdajati potna dovoljenja prekmurskim poljskim delavcem, ki nameravajo iti na delo na Madžarsko ali kamakoli v inozemstvo, če se ne izkážejo s potrdilom odrednjega urada državne posredovalnice za delo. 2. Palir ali gazda sme nabirati poljske delavce samo z dovoljenjem političnega oblastva, ki izdá to dovoljenje zaslišavši Osrednji urad Državne posredovalnice za delo v Ljubljani, oziroma podružnica v Murški Soboti, kjer se more zavezati nabiralec delavcov s svojim premoženjem, oziroma sporoki, da dobe od njega nabrani delavci, ki idejo na delo na Madžarsko ali sploh iz naše kraljevine, zaslúžek v silji ali nači izplačan v polnini meri, kakor je določeno v pogodbi. Brez tega jamčenja je prepovedano tudi delavcem sklepati delovne pogodbe. Vdovoljenja za nabiranje poljskih delavcov za delo na Madžarskem ali drugod izveh naše kraljevine, more biti določeno tudi število delovnih moči. 3. Gazda ali palir more po končani delovni sezoni najkasnej do 1. novembra predložiti političnemu

dol je spádnola med kaménje, nej se je vdárla smijála se . . . Vton jeste prii nebésan idoče veselje? Vtom — spádnjenjem! . . .

Špájsni so tej fliči! Zemlo nepoznajo, nego visiko gor vzrák se trucajo i vročaj pústina j iščejo žitek. Tam pa samo pústina je i velika svekloča. Vtoj pústini nega žitka, tá pústina nema dna gdé bi živoče telo státi moglo.

Zakoj je pa te tá gezdija? Zakaj je to voči metanje? Zató ka ovim oči ščejo stem zavézati, šteri vzrák nemrejo priiti.

Mené več nemre nišče zapelati! Jas že tudi se znam — vidla sam nebésa . . . Letela sam v nji, spoznála sam spádnjenje, samo ka sam se jas nej bujla, nonč sam se nej vdárla, nego ešče bole se me je potrdilo moje mišljenje. Tisti šteri zemlo nešče lúbiti, naj se nori . . . Jas poznam istino. Drugim več nemo vóřvala. Kak na zemlej rodjena, na zemlej mo živela — in gizdávo se je vkolbár za súknola i med kaménje potégnola.

Od sunca sijanja vlejpoj svekloči se bliskáva morská voda, štera svojim gibanjem v morje stojéče kaménje liže i od vihéra zburkana voda to pesem popeva: Bátrivana moč má življenje očivósno . . .

T—i

oblastvi potrdilo svojih delavcov, da jim je bilo zaslúžek v polni meri izplačan. 4. Politično oblastvo má pravico v svrhu kontrole gazda zahtevati predložitev pogodb, sklenjenih med posestniki in delavci. 5. Prestop državne meje brez dovoljenja in odobrenega izkáza delavnih moči se bo strogo káznoval tako pri gazdah kakor pri delavcih. Tudi je v lástni držávi dovolj zaslúžka za poljske delavce. Preteklo leto je prosilo 1500 slovenskih poljedelcov pri Državni posredovalnici za delovne moči iz Prekmurja. Prebivalstvo se pe opozori, da v naši držávi ni ogromnih veleposestev kakoršná so na Madžarskem, vsled česar se tudi ne more posredovati dela velikim partijam (20 do 50 delavcov) na enem posestvi. Zaposlili se morejo v manjših skupinah, 1 do 5 delavcov. Civilni komisár za Prekmurje v Murški Soboti, dne 12. mářa 1921.

NOVICE.

Veséle vüzenske svétke želej vsém čtenjárom in prijátelom „Prekmurskoga Glásnika“
Uredništvó!

Našim prijátelom Sprvov numerov v tom leti smo mogli enjati z vóđavanyom „Prekmurskega Glásnika“, ár smo nej mogli dobiti papira za novine. Zdaj jeste papir povoli in smo včasih znovič novine vóđali. Želejmo in vúpamo, ka nam naši dozdanji prijátelji zvesti ostánejo.

Povišanje cene. Cene našim novinam smo mogli povékšati. Vzrok leži v tom, ár je vse deló dosta drakše postalo od preminočega leta, kak štampanie, papir in drugo. Vúpamo, ka nam nedo naši prijátelje nezvesti postali; zdaj dve koroni je tudi nej dosta, ali za té peneze lejko človek dosta dobroga zvej, či kúpi naše novine.
Upravništvó.

Obisk. G. Predsednik deželne vláde v Ljubljani dr. Baltič pride slednje dni toga meseca v Prekmurje. Eti med nami šče spoznati vse naše prilike in nam pomagati. Mi smo toga obiska trnok veselí in našega g. predsednika vláde z vsém poštvánjem pozdrávimo. Dozdaj se je ešče nej zgodilo, ka bi šteri predsednik naše vláde prišo med nás z volov, ka nás spozna in naše neprilike sam zazná. Či je prišo nikdašnji predsednik dr. Brejc v Prekmurje, móo je brigo samo za kotrige svoje partaje, to so klerikálci. Zavúpati smo njemi nej mogli. Novi predsednik dr. Baltič pa má in šče meli brigo za vse ljudstvo, kakše štéč partaje je in to je pošteno. Zató z velikim zavúpanjom in veseljom čakamo na njegov obisk in kričimo: „Dobrodošel!“ Mi Prekmurci pa gédajmo, ka mo ga o vsej naših prilikaj ponávčili.

Birovija. Pradstojnik okrajne birovijske v Murški Soboti nam vsém dobro poznáni in poštvánji g. dr. Irgolič je odišo na novo službo, v ministerstvo v Beograd. Želejmo njemi z sreč to podvišanje in napredovanje, ali sreč nás boli, ka je nás zapúšto té vrlí in dober gospod, kak smo ga do zdaj ešče nej meli prinás. Za nás vse je meo dobro sreč. Dosta se je brigo za naše prilike. — Na njegovo mesto je prišo g. dr. Poznik.

Napredovanje. Koncipist pri civilnom komisári g. Svetina je imenúvaní za komisára. Čestitamo.

Osebne vesti. Iz civilnoga komisárijata je odišo v Slovenji Grádec na novo službeno mesto g. koncipist Moric. Radi smo ga meli in nam je žal za njega. Želejmo njemi na novom mestí vse nájbogše. — Na njegovo mesto je prišo iz

Slovenji Grádca g. koncipist Malašič. Kak je odišo odistec, so šli vsi rifarje iz okraja prosit v Ljubljano, ka naj té gospod ešče nadale pri njih ostáne. Jo to svedečba, ka je té gospod vrlí človek, zató ga med nami trnok lepo pozdrávimo.

Železnica Sobota—Hodoš. Naša velká nevolá je tá železnica, štera že več mesecov ne vozi. Z velikim trúdom smo jo gor postavili, ka bi leži prišli iz gornjih krajev v Murško Sobotu na birovijsko, civilni komisárijat in drugim urádom, gdé mámo posle. Dostákrat trebej človeki iti v Sobotu po malom posli, koma ga zove eden ali drugi urad. Či tá železnica vozi, lejko opráviš té poseo na dén, kak pela železnica, pri tom zgubiš samo pou dnéva ali pa najviše en dén. Odviše bi bilo gučati o velki vrednosti te železnice za nás. Ali zdaj ne vozi že dosta mesecov. Právijo, ka se nemre dobiti premoga, z Dolnje Lendave ga je predáiec voziti. Gospodje, ali vi ne vidíte, kelko kvára mámo mi pri tom? Či šče mo iti v Sobotu mi z Gornjih Petrovec ali odkéb drugoga, moremo iti s kóli, to pa trno dosta kóšta, pa pri tom itak zgubimo celi dén. Što pa nema konjov ali penez, ka bi plačo íjákara, pa more iti peški in zgubi pri tom dvá dni. Strošek za dvá dni je velki, ešče pa je vekša zgúba na drágom cajti, šteroga človek zgubi. Naše nove oblasti bi mogle skrbeti, ka se tá železnica včasí znovič odpre. Malo dobre vole, pa de šlo. „Domáča véřstvena stranka“ je tudi o tem pogledi že intervenirala in vúpamo, ka de mejla na tom pitanji ešče nadale celo brigo. Naši župáni so meli pred 14 dnévi v Soboti gyúlejš, gučali so o tom, ka trebej delati železnico z Sobote v Dolnje Lendavo! Gospodje, dájte nam odpreti železnico z Sobote na Hodoš, té mo vidli, či máte z gospodom Severom vřed istínsko brigo za nás!

Smrtná kosa. Székely János otóvski školnik je po dugom betégi 13-toga februárja v sobočkoj bolnici 76 lejt starosti mrou. — Ku z m i t s Mátyás píčonski ošterjáš je v 65 lejt starosti po dugšem betégi 18. februárja mrou. V pokojnom Mesarič Štefan testáj žaluje. — Z s ó k s Sándor tišinski ošterjáš je 23-toga februárja v 42 lejt starosti nevčakano mrou.

Kanáliši v Murški Soboti. Nej ka bi si štoj mislo, ka takše tudi jeste v Murški Soboti. Prinás samo pripravljajo vsigdar, ali ne napravijo nigdar nika. Sobočke kanáliše že Bog zná, kelko lejt delajo, ešče za ogrskoga, ali zató zdaj izdak po glávnoj cesti navóke gnojšnica te čé. Istínsko sramotno, ka od toga nišče nema brige. Mistimo ka nebi milijone kóštalo, či bi samo od Dobraja do Pintéra kanáliš napravili. Dosta lúdi je brezí dela, šteri bi radi šli delat, Murška Sobotá bi potem včasí náčiši kejp mejla. Tá ideja je važná tudi kre druge stráni, za zdrávja voto, da nebi trbelo duže to gnojšnico predijávati. Prinás li spi vse. Oj ti Sobočka nemárnost i zaostánjenost . . .

Pozvánje. Domáča véřstvena stranka — avtonoma organizácijska za Prekmurje — del JDS. pozivlje vse kotrige šéršega tanáča na gjúlejš, šteri se obdrži v nedelo dné 3. aprila 1921 v oštariji Turk v M. Soboti. Začétek ob 10 vóri predpoučnévom s sledéjim ředom: 1. Poročilo od dela i stáliša. 2. Odločitev v dáni pitanjaj. 3. Naprejšrinešena dugovánja. Murška Sobotá, dné 22. mářa 1921. Predsednik: Kúhar Števan s. r. Tájník: Šeruga s. r.

Prepovedane novine. „Domovina“, štero vóđáva v Budapešti profesor Mikola, so v našoj držávi prepovedane, ár ne pišejo od nás istine. Z lážjov se daleč ne pride. Gospod profesor, šteri so privéj nanč nej šteli poznati prekmurski Slovencov, zdaj pa naednok máte tak velko sreč za nás? Vi ste tak kak vuk, šteri si je obleko birke kóžo.

„Murska Stráža“. Té novine, štere v Gornji Radgoni vödávajo, do, kak čujemo, enjale izhájati. Po brezplodni agitácii za klerikalne je sakši razmeti človek takšen konec pričako.

Delavsko pitanje. Kak se na drugem mesti čé, more sakši palir ali gazda, štéri ščé ljudstvo na delo vöpelati, pri civilnom komisári kontraktuš notri pokazati, nači ne smej iti na delo. S tov naredbov se ščé čuvati delavci, ka ne do jih palirji odiral, kak je bilo dosejmao. Kak ednok delavci nazáj pridejo, more gazda pri civilnom komisári notripokázati svedočanstvo, podpisano od delavcov, ka je njim silje in peneze izpláčaó, kak je bil kontraktuš naprávljeni. Vüpamo, ka je s tem narej vsem velikim tožbem delavcov, štere se palirji pri silji ali penezaj ogülili. Istina ka do ništerni palirji pálik zabavljali proti Jugosláviji, štere njim na prste gléda, a sakši pošteni človek more samo hváliti to hasnovito delo našij oblástnij. »Domáča vérvstvena stranka« je to želenje v hasek delavcov naprej prinesla in s tem vnovič posvedočila, ka je njej hasek celoga ljudstva pri srci.

Renoviranje. G. Turk Jožef, ošterjáš v Murski Soboti, je svojo krčmo na prirédo tak, da lejko dnes vsakšemi po njegvi voli postreže.

Novi fiškáliš. V Murski Soboti je odpro v varaškoj hiši svojo kancelajo jugoslávski fiškáliš g. dr. Josip Goljevšček.

Pésji zápor. V zádnjem cajti je bilo več psov prinás, štéri so meli steklino, štéri so nevarni, je po celom Prekmurji zapovedani oster pésji zápor. Psi morejo biti na lanci in košare nositi na gobci.

Dolnja Lendava. Civilni komisár je dao zaprejtí krčme Deutsch in hotel pri »Kroni za telko cajta, dokeč vréd ne správjio svoje prostore. Zápro je tüdi továrno za klobáse. — Novi kr. notáruš g. Rudolf Kramer je odpro prinás svojo kancelajo.

Porcija od odáne máre. Vsi tisti, ki so od septembra 1920. leta mao, kakšo 2 leti više staro živino odali, zdaj morejo od 100 koron 1 K držávi pláčati. To je ešče izdak dosta pošteenjšé, kak pa na Ogrskom, gde morejo tréti tao vkraj dati držávi.

Oropan je bio Glaváč Ivan, lápec Friedrika Jožef trgovca z Beltinec. 11 t. m. večér okoli pol 10 vöre se je z Čakovec domo pelo, koma je zraje vozo, 3 mládi fanti so ga v Črensovcih pri Čuricovom križi napadli, roké i nogé so njemi vküp zvézali i potem so prinjem nájdejoče 12.000 K peneze kraj vzéli i s penezami odbežali.

Smrtna nesreča. V Petanci se je Debelak Franc posestnik vtopo 4. t. m. večér, da je z edne krčme proti domi šou. Malo je globše pogledno v glaš i je z cesté v grabo spadno, iz štere je nej mogo vö priti, ár se je v šerjé zapleo. Nikáki so čüli njegov krič, samo ka so nej znali gdé štoj kričij. V gojčno so mrtvoga najšli tam pri cesti v grabi.

Ogen. V Močverjavci ednoga kmeta prasica se je pripravljala k práscóm, v tom cajti so na njo pazili i to je bilo vnoči, vért je lampaš naléko v lev v edem kot, ka naj prasica vidi te mláde prasce i se ne léže na njé, potem se je doli légo i je záspo. Prasica je lampaš prevrgla, od štteroga se slama vužgála i v krátkom cajti je cela hiša v plóméni gorejla, svinjé so tüdi zgoréle v levi.

Nájvékši váraši v našoj držávi. Po ljudstva štetjé v štatistiki je najvékši váraš Subotica (Szabadka), štéri má 118.000 prebiválcov, za tém Beograd 110.000, Zagreb 108.338, Sarajevo 58.000, Ljubljana 53.000.

Nesreča v Šiftarvom mlini. Pred pár kédnov mlinarski pomočnik Gaál Števana je remen za kaput popadno i k ednomi kolej stisno, tak ka je kolou njega več mestaj obranilo i v spodnjem teli raztrgalo. Odpelali so ga v bolnico, gdé je za pár vör v velikoj bolečini mrou.

Na znánje dámo vsem prekmurkim občinskim urádom, ka smo to numero poslali na ogléd i prosimo naj si naročijo naše novine, ár je to njim jáko potrebno.

„Domáča vérvstvena stanka“ je v zvézo stopila z »Jugoslovenskov demokratskov partájov«, najjáko partájo v Jugosláviji. S tem smo Prekmurci ednok stópili iz svojih vozkih grami in ščemo v toj partáji delati za držávo in za sébe. Kak dela »Demokratske partáje bomo lejko dosta dobro véčinili za naše ljudstvo. Na té način smo že zavgvüšno rešili pitanje prekmurških poljskih delavcov. Dogovor z Demokratskov partájov skleno se je v preminočem meseci na gyülejši, na štteroga je prišo kak zastópnik Demokratske stranke g. prof. Voglar iz Maribora, odebro se je višji in širši tanáč Domáče partáje kak del JDS.

Eden spoj dober klavir se odá. Zvej se lejko v upravništvu »Prekmurskoga Glásnika«.

Onim, ki se mislijo izseliti. V zádnjem časi so začéli ameriški časopisi v kak najbolj čarnih fárbaj opisati razmere v našoj kraljevini. Rojaki v tújini pozovéje vsled toga svoje sorodnike k sebi, pošiljajo jim vozne liste. Visoki dnevni zaslužek od 6 do 12 dolarjev dnevno in vabilo rojakov zapelje marsikoga, da se podá na pot za srečo, ne poznajoč razmer onstran morja, samo premnogo jih doživi bridko razočaranje! Izseljevanje v Ameriko je po vojni v vseh evropskih držávaj zelo narastlo. Kljub visokim dnévnim zaslužkom pa se vráčajó mnógi v domovino, ker niti s takim zaslužkom ne morejo izhájati. Draginja v Ameriki je v primeri z našimi razmerami veliko večja nego pri nas. Cene pri živilih, obleki in obütvi so dosegle neznosno višino. To pa má za posledico, da občinstvo kúpüje samo najpotrebnejše reči, dokeč drüghih továrniški izdelkov ne more nabavljati. Ker pa ne gre blágo v promet, so začele tovarne delo ustavljati in odpüščati delavstvo. Zavladala je splošna brezposelnost. Število brezposelnih narašča den za dnévom. Vsled valutne razlike izvoz nej mogoče, ker je blágo v drüghih držávah cenéjše in tak se bo brezposelnost v bližnji bodočnosti samo ešče povečala. Zvüntoga je potüvanja v Ameriko združeno z najrazličnejšimi neprilikami in nevarnostmi. Jugoslovanski delegat v Trsti poroča sledeč: 1. Družba »Cunard Line« püšča potnike v Trsti na cedilo ino jih nešče vzéti na krov z izgovorom, da je hajov že prenapuljen. 2. V Trsti püščenim potnikom družba nešče vrnti pejnez za vožnji listek, da bi mogli domou, čakati morejo prihodnjega hajova, izpostavljeni bedi in boleznim. 3. Ti potniki postánejo návadno žrtev brezvestnih lüdj, návadno so okrádjeni do zádnjega vinarja, in v stiski in obvüpa se prepüste sumljivim agentom, ki jih zapelajo v Afriko ali v kakšo francosko kolonijo. 4. Agenture izdajajo vozne listke tüdi osebam, ki ne znájo ne čéti in pisati. Tem in onim, ki ne dokážejo, da niso bilij v vojni proti antanti, ameriški konzulat ne vidira potnih listov. Po zakonu združeni držáv ameriških se smejo priseliti dalje samo popolnoma zdravi lüdjé, ki pa se morajo izkázati tüdi z izdatnejšo vsoto amerikanski pejnez. Kdor ne zadosti vsem pogojem, se more vrnti, kar povzroči ogromne stroške, ali pa postáne žrtev agentov, ki ga odvedejo v neznane kraje, kjer so izpostavljeni največjemu izkoriščanju mlájšé ženske pa so prodáne v hišo prostitucije. Občinstvo se opozarja, da trezno premisli, preden se odloči za izselitev. Ni nikakega vzroka bežati iz domovine. Naša valuta se dviga in kakor hitro se uredi carinski vprašanje, bo začela domača industrija zopet v polnem obsegu obratovati. Dela bo dovolj in krüha v naši držávi tüdi ne menje. V Ameriki nájde srečo samo malokdo v domovini pa vsaki, kdor ščé delati.

POLITIČNI PREGLED.

JUGOSLÁVIJA. V našem parlamentu v Beográdi delajo ustavo. Követi so med sebov odebráli takzváni ustavni tanáč, štteroga dužnost je právdo v ustavi nastaviti. V tom tanáči májo vse partáje svoje kotrige. Ustava je do máloga že nastávljena, v krátkom cajti pride v parlament in vüpanje mámo, ka de do konca meseca májuša v parlamentu potrjena. Vláo májo svojih rokaj radikálci, demokráte, slovenski kmetovje in muslimani. Naši klerikalci so nej v vládi, ár jih ljudstvo nešče, záto pa zdaj samo proti gučijo in v svojih novinaj zmérjajo. Gosp. Klekl so dosedaj ne odnok vüsta odprli v parlamentu. Za predsednika naše vláoje v Sloveniji se imenüvani g. dr. Baltič, štéri je prvle bio visoki častnik v ministerstvu v Beográdi, g. predsednik je visoko navčeni človek in pozna dobro vse prilike v Sloveniji. Cil má, ka se more vsem ljudstvi, posebno siromáki, pomagati in nemre trpeti nikše korupcije. Trnok se vüpamo, ka de vsikdár toga mišlenja in de pripomogo tüdi srmaško ljudstvo ne pa samo bogátom, fabrikantom in velikim bautošam.

ITALIJA. V toj držávi vládajo fašisti, to so národní roparji. Dosta kvára delajo našim bratom Slovencom, štéri so pripadli k Italiji, to so Primorci. Požigajo rame, bijejo lüdi, streljajo. Enoga socijalista követa v Italiji so v cugi ubili, njemi glávo odrezali in ga völüčili iz cuga v kanál. Vláo nemre ali pa nešče proti njim delati, ka bi napravila réd. Držáva pa, kjer vláo uboj, požig in ropanje, nemre dugo obstojati. Preminočo nedelo so z velikim pompom proslavili aneksijo Trsta. Naša skrb more biti, ka nede Trst in Primorje dugo cajta v Italiji, zato moremo glédati, ka vláo pri nas réd in delo. Stem delom bomo na dobre nogé postavili sébé in svojo držávo, to de velka opora za naše vojáke v Primorji.

NEMČIJA je nej štela pláčati dugá štteroga je dužna po mirovnóm kontraktuši, so ententini vojáki zasedli ništerne váraše v Nemčiji. V Nemčiji vláo velki stráji, ár vidijo, ka nemrejo z glávov skozi zid.

RUSIJA. Na Ruskom so nastopile velke revolucije. Boljševiki ljudstvo terorizirajo sakšega, šleri njim je nej povolji, dolstrelijo, kmetom vse silja kraj jemléjo. Nemajo živeža za strošek, posebno v váraših Moskva in Petrograd. Delavci skoron stálno štrájka o. Mornarji so revolucijo napravili v Kronštadt. Boljševiki so z velkov vojaškov močjov napadnoli upornike in zavéli mesto Kronštadt. Zádnje vesti pa glásijo, ka so mornarji boljševike odegnali iz Kronštadta. Kakše so gnes prilike, nišče nemre znati. Ali eno je gyüšno: ljudstvo nešče boljševikov, s'ednje samo ešče pláčani vojáki gordržijo. Záto do boljševiki mogli zapüstiti tüdi Rusko, slednjo držávo, šttero májo v rokaj.

Salon za klobuke.

V nekaj dneih bom odprla salon za klobuke I. vrste. Prevzamem klobuke, otročje čepice in havbe predelavo po najnovejši modi. Novi klobuki iz svile in slame, pariški in dunajski modeli, so prišli.

Žena Jožefa Király-ja.

Murska Sobota, hiš. št. 258. (pri Balaški).

Megnyilik! Megnyilik!
Kalapszalón!

Va szerencsém a nagyérdemü hölgy közönséget értesíteni, hogy elsörangu kalapszalonomat a napokban megnyitom. Elválalok bármiféle alakításokat a legujabb divat szerint, ugyszintén gyermek sapkákat és fejkötök. Uj selyem és szalma kalap, párisi és bécsi modellek megérkeztek.

Kérem a nagyérdemü hölgy közönség becses pártfogását, maradok mély tisztelettel

Király Józsefné.

Muraszombat, 258. hsz. (Balaškó-ház).

Novi jugoslávski fiškáliš
Dr. JOSIP GOLJEVŠČEK

je odpro svojo kancelárijó v
Murskoj Soboti v varaškoj hiši.

Semenska trgovina

Al. Korsika v Ljubljani

naznanjam, da je moj cenik za leto
1921 izšel in je brezplačno zadobiti.

Terplanova hiša,

bivša óvoda na Lendavski ulici
se odá. Zvédáva se lejko v
Turkovej oštariji.

Naznanjam mojim cenjenim
naročnikom, da bode moje
stanovanje od dne 1. aprila
na Radgonski ulici hišna-
štev. 277.

Franc Norčič
čevljar.

Értesitem a mélyen tisztelt
megrendelőimet, hogy f. évi
április 1-től fogva lakásom
Regedei ut 277. házsám
alatt lesz.

Norcsics Ferenc
cipész.

ODA SE

Umeten mlin, v dobrem stanu,
s 50 do 60 HP.

Poslopje z vodnov močjov, masivno in v
najboljšem stálišu; ima mlin s kolesom za
žago, stope; mlin ima vsigdár dosta za-
slůžka, ár ležij v krajini z dosta siljem.
:: :: Mlin ležij med dvema trgoma. :: ::

Vprašanja na Konrad Zotter v Gočah
štev. 5., pošta St. Lenart, pri Sv. Trojici
v Slovencih goricah.

ČEH in GÁSPÁR

trgovina z mešaním blágom

PRIPOROČATA VSE-
FELÉ LOPATE, MOTI
KE, GRABLE, CVEKE
IN DRŮGO, KAK TŮDI
VSEFELÉ ŠPECERIJ-
SKO BLÁGO PO NÁJ-
:: NIŽJOJ CENI. ::

v MURSKI SOBOTI,
Lendavska ulica, pri židovski cérkvi.

? Pride Marieta Zimányi ?
umetnica na glasovirju!

Flisár Pavel urar

v Murski Soboti, poleg Turkove oštarije.

Kúpíjem
zlát i srebro.

Vzemem vsefelé vöre za
poprávlanje za edno leto
garantiranjem. Na lágri
mam vsefelé lejpe nove
vöre, lonceke, prstanke
itd. po najfalejšoj ceni.

**Tü so
indašnji cajti!**

Velka zbéra! Velka zbéra!
Po 16 pa po 18!

Nájlepše blágo za srakice pa za
spodnje lače, kak tŮdi za kíkíe,
za postelino, lejpe vunate, štofe
za ženske pa za moške gvante.
Sakši naj poglédne v našo bauto!

Spoštenjom:

Brata Brumen, v Murski Soboti
(poleg pápínske cérkve).

Otvoritev gostilne v Lemerju!

S poštovanjem naznanjam cenjenemu
ljudstvu, da dne 28. marea,
velikonočni pondeljek
mojo gostilno z muziko in z prazno-
vanjem otvorim.

FRANC VLAJ
gostilničar, Lemerje.

Vendéglő megnyitás Lehoméren!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű
közönséget, hogy f. é. március
hó 28-án, husvét-hétfőn
vendéglőmet zenével ünnepélyesen
megnyitom.

VLAJ FERENC
vendéglős, Lehomér.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, podružnica v MURSKI SOBOTI.

Brzojavni naslov:
JUGOSLOVANSKI KREDIT.

TELEFONSKA ŠTEVILKA 16.
Število poštno-ček. urada štev. 11323.

Sprejema

VLOGE NA KNJIŽICE in TEKOČI RAČUN

In jih obrestuje po 4% čistih brez
odbitka rentnega davka.

Posojila na osebni kredit, na hipoteke,
trgovske in druge vsakovrstne kredite.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih-
papierjev in valut po dnevnem kurzu.